

NEMCI SO V ITALIJI, GORICA JE PADLA.

Tatvine se širijo v mestu. Mnogo Slovencev pokradenih

100.000 ITALIJANOV UJETIH, 700 TOPOV ZAPLENJENIH

PERMIT.

Published and distributed under permit No. 19 authorized by the Act of October 6th, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, Ohio.

By order of the President,
A. S. Bursleson,
Postmaster General

—Tatvine, ropi in napadi se pomavljajo, širijo in množijo v slovenski naselbini kot nikdar prej. Desperatni elementi strahovito vznemirjajo okolico. Policija je brez moči povsod, kajti ne samo, da policije ni bilo nikdar dovolj v Clevelandu, pa je bilo še 72 policistov vzetih k vojakom in kakih 50 jih je prostovoljno odstopilo, ker zaslužijo kot policisti manj kot navadni delavci. Norben policist ne zasluži več kot tri dolarje na dan, dočim so delavci plačani po \$4, \$5, \$6 in več na dan. Zato so se pa ropi in tatvine tako pomnožile po celotnem mestu, da resno svetujemo rojakom naj se pazijo. Kdor je danes tat in ulomilec dela je toliko, da se jih išče desetstično v Clevelandu, kaj še druge, poleg tega je pa delo dobro plačano. In ti tatovi in ulomilci ne kradajo pri bogatih ljudih, ampak napadajo siromake, navadne delavce enega za drugim. V noči med četrtkom in petkom je bil o-ropan Drašlerjev restavrant na Glass ave. za \$150 in mnogo blaga, mlekar Jerič je bil okraden za veliko svoto denarja, okradenih je številno drugih. Tatovi sumijo, da imajo delavci denar, zato nje obiskujejo. Nad \$10.000 se je odneslo iz slovenske naselbine posameznim osebam tekot zadnjih treh tednov. Opozorjamo in svarimo rojake, da pazno zapirajo svoja vrata, denarja pa naj nikar ne držijo doma, ampak naj sproti vsak dolar raje odnesejo v banko.

—V soboto je prišel v Cleveland na kratek obisk Mr. Math Grdina, sin John Grdine. Prišel je iz Chillicothe, Ohio, kamor je odšel 5. sept. in je to njegov prvi obisk v Clevelandu, odkar je v vojaški službi. Mr. Math Grdina je saržent pri Supply Dept. in je stoprocentni vojak strica Sama. V nedeljo se je vrnil v taborišče.

—Pretečeni četrtek je policija 4. preclnka aretirala nekoga Slovence radi blazne pijanosti. Prespal je svojo pijanost v zaporu, in zjutraj ko se je zbudil, je pričel silovito psovati Zjedinjene države in peti slavo in zmago kajzerju ter avstrijskemu Carli Čaplínu. Policija je telefonirala na tovarno, kjer je ta nevhvalna duša delala, in zvedeli so, da zasluži \$7.00 na dan. In policijski poročnik, ko je to zvedel, ga je nabral s svojim kolom po zadnji plati života, rekoč: "Mrcina, zaslužiš \$7.00 na dan pri osmih urah dela, jaz pa se žrtvujem za občni blagor mesta po 12 ur na dan, dobim le \$4.00 na dan. Amerikanec sem, v policijski službi 25 let, a služim dvakrat manj kot ti, ničvedni topov, ki nisi niti državljani in psuješ one, ki

ti dajejo kraljevo plačo." In padale so batine po koži nezvestega Amerikanca, nevednega Avstrijaka, ki ima v Ameriki generalno plačo, a zabavlja kot avstrijski pastir zoper one, ki so ga nakrmili, nasitili in oblekli ter — opijani-li.

—Rojaki, ameriški državljani, v sredo, 31. okt. se vrši ljudski shod, katerega priredi Slovenski Politični Klub v Grdinovi dvorani ob 8. uri zvečer. Razlagalo se bo natančno, kaj je treba voliti, kako je treba voliti, da bo vaš tiket popoln in veljaven. Mnogo stotin novih državljanov je od lanskega leta, in želimo, da so vsi navzoči kot tudi stari državljani. Mnogo ameriških kandidatov za razne urade bo govorilo objednem. Dolžnost vsakega Slovence, ki je državljani je, da je gotovo navzoč pri tem shodu, objednem so pa vabljani vsi Slovenci v splošnem, da se na tem shodu priučijo ameriškem političnemu življenju.

—Sledeča društva so podpisala Liberty bonde: Slovenski Narodni Dom \$500, Slovenski Sokol \$200, Danica, št. 11 SDZ \$50.00, Sl. Narodna Čitalnica \$100, dr. Sava št. 87 SSPZ \$50, dr. Srca Marije \$100, dr. St. Clair Grove W. O. W. \$50. Ameriška bo spala dati priznanje vsem onim, ki so se v času potrebe skazali lojalne in so z bondi povrnili vsaj trohico onega, kar jim je Amerika dala, toda poznala bo tudi vse one, ki niso spolnili svoje ameriške dolžnosti, ki so se umaknili v kot in zavrgli Liberty bonde. Vlada ima vsako društvo, vsakega posameznika dobro zapisano za vse slučaje.

—Tovarne ki izdelujejo candy bodejo morale zapreti svoja vrata. Saj primanjkuje celo navadnega sladkorja za kavo, kaj da bi se sladkali še s candy, 14 večjih tovarnih v Clevelandu za candy pričakuje, da zapre vrata prihodnji teden.

Gorica je padla.
Avstro-nemške čete pod podstvom nemškega maršala Mackensena, napadajo celo laško fronto od Julijskih Alp in Koroške meje do Jadranskega morja. Vsa vojna fronta Italijanov se trese pred silovitimi udarci. Avstro-nemška armada je zagnala nazaj Italijane na več točkah in je zasedla laško mesto Cividale (Cedad), devet milj severno od Udine (Videm). Poleg tega pa je padla Nemcem in Avstrijem v oblast Gorica, najbolj važna avstrijska postojanka, katero so Italijani dosedaj imeli v rokah. Vse laške postojanke ob Soči so zgubljene, laške armade se v divjem neredu umikajo.

100.000 Lahov ujetih.
Iz Berolina poročajo, da so Nemci ujeli 100.000 Italijanov in poleg tega 700 večjih in manjših topov. Druga in tretja laška armada se umikata. Iz Rima poročajo umikanje druge laške armade in trdijo, da je del armade postal izdajalski, da se je umikal na levem laškem krilu brez vsakega boja, kar je Nemcem omogočilo, da so zasedli Cividale.

Italijani uničujejo zaloge.
Predno so se Italijani umaknili pred Nemci, so zažgali vse zaloge, streljivo in mesto Cividale je bilo v ognju, ko so prikorakale avstro-nemške čete tja. Pričakuje se, da se bodejo laške čete pri Cividale obrnile in počakale sovražnika da se sprimejo v večji bitki. Če se Italijani tukaj ne ustavijo in Nemci pritisakajo enako hitro kot dosedaj za italijansko armado, tedaj preti zajetje vsej oni laški armadi, ki se nahaja okoli Tolmina, severno od Kanala in Rončina.

Položaj je resen.
Položaj je tako resen, da je francosko ministerstvo sklicalo izvanredno sejo, da se v naglici posvetujejo, kaj je treba narediti. Če Italijani poplavijo severno Italijo, tedaj se je bati, da pridejo nemške armade skozi južno Francijo za hrbet glavni francoski armadi.

Kaj pravi avstrijsko časopisje.
Avstrijsko časopisje vriska radi poraza Italijanov. Fremdenblatt poroča, da bo Italija doživela isto usodo kot Srbija in Rumunija ter Rusija. Italijanski poraz je zadnji udarec vsem upanjem zaveznikov. Vsi načrti se morajo spremeniti.

Washington, 28. okt. Višji ameriški uradniki so jako razburjeni radi italijanskega poraza. Uradniki se boje, da se bo Nemcem posrečilo pobiti večji del laške armade. Treba bo spremeniti vse vojne načrte. Francoski kot angleški vojni načrti morajo biti spremenjeni. Ameriški vojni načrti se spremenijo pozneje. Italija sicer ne potrebuje moštva, ampak orožje in topov. Francija kot Anglija hitijo s pošiljankami velikih topov na laško mejo in pričakuje se, da bodejo ti topovi v vojni vrsti tekot enega tedna.

Usoda Italije prihaja.
London, 28. okt. Po vseh glavnih mestih zaveznikov so vlade v veliki razburjenosti radi italijanske armade. Vsa avstrijska armada, pomnožena z davjetimi divizijami nemške armade, je pod vrhovnim poveljstvom generala Mackensena in avstrijskega cesarja Karla napadla italijansko armado ob Soči. Nemci in Avstrijci so, akoro popolnoma

spraznili rusko fronto, da so lahko prizadali udarec Italiji. Druga armada generala Cadorna je dobila silovit udarec, katerega laški generalni štab nikakor ne skriva.

65.000 Italijanov ujetih.
London, 28. okt. Iz Berolina se poroča, da so avstrijske in nemške armade zajele 65.000 laških vojakov v dveh dneh in da so Italijani zgubili 500 topov. Toda kljub tej težki zgubi pa se smatra, da odločilni trenutek za laško armado še ni prišel. Laška armada se bo ustavila v bran v gorskih prelazih, ki vodijo na mejo med Avstrijo in Italijo v rodovitne beneške planjave in ravnine. Vprašanje je, če more laška armada zadrževati skupno avstro-nemško armado, da se ne razlije po Italiji.

Nemci so že v Italiji.
Iz Rima kot iz Berolina se poroča, da so dospjele prve straže sovražnikove armade v Cedad (Cividale) na laški zemlji. Pol uradna naznanila

Ogromni uspeh Liberty posojilo
Drugo Liberty posojilo je imelo ogromen uspeh po celi Ameriki. Vsega posojila je podpisane nad pettisoč milijonov dolarjev. Vlada je zahtevala le tri tisoč milijonov dolarjev, in pričakovala, da bo ameriški narod podpisal največ pet tisoč milijonov, toda tudi to število se je prekoračilo in mnogo sto milijonov več kakor pet tisoč milijonov je podpisanih. Med vsemi se je odlikovala država Ohio, od katere se je pričakovalo \$300.000.000, toda v resnici je podpisanih nad \$400.000.000 in iz mnogih krajev še ni poročila. Cleveland je posekal vse druge. Od Clevelanda se je pričakovalo \$60.000.000, toda največ se je pričakovalo \$80.000.000, pa je podpisanih, veliko več Liberty bondov. Nad deset milijonov Amerikancev se je udeležilo drugega Liberty posojila, dočim je podpisalo prvo Liberty posojilo le 4 milijone Amerikancev.

Samo zadnji dan posojila, v soboto 27. oktobra se je po celi Ameriki nabralo nad \$1.000.000.000 vojnega posojila. Banke so se kar borile z ogromnim delom, ko so ljudje neprestano donasali zlato in bankovce, da se jih vložijo v Liberty posojilo. Mnogo stotin bank je delalo vso noč, in vzelo bo en teden časa, predno se natančno dožene število posojila. Vlada naznanja, da bo sprejela 50 procentov vse svote, ki je višja kot se je zahtevalo. N. pr. zahtevalo se je \$3.000.000.000 od Amerikancev, podpisane je najmanj \$5.000.000.000, torej za \$2.000.000.000 več kot se je zahtevalo, in od teh \$2.000.000.000, ostali denar pa bo vrnila onim ki so podpisali preveč.

Popolni in tako nepričakovani uspeh drugega Liberty posojila je silno znamenje odločnosti ameriškega naroda, da vojno čimprej skonča z zmago ameriškega orožja in z zmago zaveznikov. Najbrž pride še tretje posojilo, toda ne pred februarjem ali marcem mesecem. Svota tretjega posojila se bo odločila pozneje.

iz Rima naznanjajo, da se laška vlada pripravlja za vsak slučaj. Toda vsako dan bolj napreduje Nemci in Avstrijci. Važne gorske postojanke ob meji in severovzhodno od Tolmina so začele padati, dočim Berolin trdi, da je omajana vsa laška fronta ob reki Soči. Rim, trdi, da je položaj nevaren.

Vojni urad laškega generalnega štaba je včeraj priznal, da je položaj "skrajno nevaren." Toda na Kraški planoti pa Italijani vztrajajo, in Berolin prizna, da so se morale nemške in avstrijske armade v tem sektorju umakniti.

Največja bitka vojne.
Sedanja ofenziva avstro-nemške armade je največja v tej vojni. Načrt generala Mackensena, ki vodi centralne zaveznike je, osvojiti rodovitne beneške planjave, kjer je mnogo živeža za stradojočo nemško in avstrijsko armado. Avstrijski in nemški generalni štab sta dolgo časa iskala najmanj utrjene točke na laški fronti in našla sta jo severno od Julijskih Alp, kjer so Avstrijci in Nemci nepričakovano udarili na Italijane. Bojišče se razteza sedem milj zapadno proti Tolminu, in pri sv. Luciji in Mariji je Mackensen priredil svoj prvi in najhujši napad. Drugi oddelek nemške armade se pričena pri Trbižu blizu Trsta in pelje na pol pota severno proti Gorici. Silovito bombardiranje nemških komunikacijskih topov je Italijanom preprečilo, da niso mogli dobiti ob pravem času potrebnih rezerv na bojišče.

Laške čete so majhne.
Tam kjer so Avstrijci in Nemci najprvo udarili, so imeli Italijane majhne postojanke, ker so bili precej gotovi, da tu sovražniku ni mogoče skozi prodreti. Glavno vprašanje je sedaj, če bo mogla skupna avstro-nemška armada zasesti gorske prelaze ki vodijo v Italijo. Kot se poroča iz bojišča, so Italijani še ob pravem času zasedli vse te goske prelaze in jih silovito utrdili. Če padejo ti goski prelazi, ki vodijo v rodovitne laške planjave, tedaj je tudi usoda laške armade zapечатena, kajti Mackensen ima sedaj nad dva milijona vojakov s seboj. Ena četrtina teh se nahaja na fronti, dočim so ostali v rezervi.

Zavezniki so v skrbeh.
Pariz, 28. okt. Zaveznike jako skrbi, kaj bo z laško armado. Očividno je, da laška armada ni imela dovolj topov na razpolago, da bi prvi trenutek zadušila ofenzivo nasprotnikov. V kratkem se vrši zborovanje v Parizu, kjer se bo odločilo kaj je treba storiti za laško fronto. Na drugi strani se pa dolži Ruse, ki so s svojo neaktivnostjo povzročili, da je Avstrija in Nemčija potegnili lahko 50 divizij iz ruske fronte in jih poslala proti Italijanom.

Poraz Italijanov podaljša vojno.
V zaveznikih krogih se jasno izraža mnenje, da bo poraz laške armade zopet podaljšal vojno, razven če se Rusija ne zbere v zadnjem trenutku in prime Nemce na celi ruski fronti. Pritisk Rusov bi povzročil, da bi morali Nemci in Avstrijci poslati nazaj svoje divizije, in prodiranje proti Italiji bi bilo ustavljeno. Z železno roko vlada Kerenski

Petrograd, 28. okt. Vojni svet ruske vlade je včeraj sklenil upeljati drastične odredbe da se potlačijo nemire od strani boljševikov, ki nameravajo uprizoriti demonstracije dne 2. novembra, ko se zbere vojaški svet.

Ruske železnice ne vozijo.
Petrograd, 28. okt. — Ruski prometni minister se je izjavil, da vozi v Rusiji danes manj železnice kot ob najhujši zimi. Celi vlaki, naloženi z blagom in streljivom za fronto, stojijo pri miru. Izmed lokomotiv jih je v službi le 16 procentov. Na železnica vlada anarhistični odnosi. Železniški načelniki so odstopili, ker se ne dajejo komandirati od navadnih delavcev, ki so pravi gospodarji. Na Ural-Sibirski železnici so sprevodniki sami upeljali odredbo, da morajo vsi uslužbenci po vsaki službi 24 ur počivati.

Nemško uradno poročilo.
Berolin, 28. okt. Njegovo apostolsko veličanstvo avstrijski cesar in ogrski kralj je blagovolilo prevzeti najvišje poveljstvo nad združenimi nemškimi in avstrijskimi četami proti glavni moči Italijanov. Druga laška armada je bila premagana. Radi ugodnega vremena so naklete avstrijske in nemške divizije na

majhen odpor in Italijani so se umakali iz ene pozicije na drugo. Strmo goro Stol so avstrijske čete osvojile. Močno utrjeni vrhunec gore Matajur, 1640 metrov visok, je padel v petek zjutraj, 23. ur po začetku naše ofenzive. Laška fronta je do Ipive prebita. 26 laških zrakoplovov, 65.000 ujetnikov, 500 topov smo dobili, poleg tega pa ogromni vojni material. Na Kraški planoti pa se Italijani jako dobro držijo.

Kabinetna kriza v Italiji.
Rim, 28. okt. — Laški kralj je dospel sem, da reši ministersko krizo. Najbrž bo imenovano novo ministerstvo.

Pariz, 28. okt. — Francoska armada v Flandriji napreduje s svojim delom. Vasi Merchen, Kippe in Aschoop so prišle v francosko oblast. Pozneje se je podala tudi velika vas Kloostermolen. Kljub temu, da je bojno polje eno samo veliko močvirje, so francoski vojaki s neprimernim pogumom premagali vse težave in pognali Nemce nazaj. Pri Houtholst godovih so Francozi odvzeli Nemcem kakih 30 topov, katere so nemudoma obrnili na bežeče Nemce.

Ameriške armade se nahajajo v francoskih strelnih jarkih.
Nelleje v Franciji, 28. okt. — Ameriške čete se nahajajo v prvih strelnih jarkih na francoski fronti. Ameriška artilerija je oddala prvi strel v soboto zjutraj ob 6. na sovražne nemške postojanke, in odtedaj traja neprestan artilerijski boj med Amerikanci in Nemci. Ameriške čete so prikorakale ponoči v blatu in dežju v prve francoske strelne järke, kakih 600 korakov od sovražnika, kjer so jih Francozi z ognjem veselim pozdravili. Prostor, kamor so postavili Amerikance, je najbolj miren na celi fronti, in Nemci na drugi strani niti ne slutijo ne, da so Amerikanci sedaj njim direktno nasproti. Oklep prve krogelje, ki je bila izstreljena napram Nemcem iz ameriških topov, pošljejo predsedniku Wilsonu.

Nemci odgovarjajo.
Kakor hitro so začeli delovati ameriški topovi, so Nemci začeli odgovarjati strel za strelom. Nemške krogelje so padale jako blizu ameriških strelnih jarkov. General Pershing je odredil, da pride vsaka brigada v strelne järke. Nekako en teden ostane ena brigada v strelnih jarkih, ena kar se zamenja z drugo in se prvi dovoli počitek.

Topništvo prvo v boju.
Ameriško topništvo je zasedlo svoje pozicije že v petek. Murske mule so vozile manjšše topove in strojne puške. Za artilerijo je korakala ameriška infanterija, za njimi velike poljske kuhinje. Dopisniki ki se mudijo na fronti naznanjajo, da se Amerikanci držijo kot železni. Na obrabljenih je zapisana strašna odločnost, da povrnejo Nemcem vse zločine, ki so jih Nemci povzročili še tedaj, ko je bila Amerika nevtralna. Infanterija je prepevala "Tipperary" dokler niso častniki prepovedali vsak glas. Prišli so blizu Nemcev. Polagoma, mož za možem so stopali v strelne

Kaj bo z narodno armado?
Širi se mnenje, da ona narodna armada, ki se trainira v Ameriki in ki je bila sklicana potom splošne vojaške dolžnosti, bo le teško prišla v vojno, razven če se vojna nadaljuje najmanj dve leti. Leto in pol vzame, da se naredi iz vojaškega novince množnega vojska za strelne järke.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETER.

NAROČNINA:
Za Ameriko - \$5.00 Za Cleveland po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 Posredna pošila - 3c

EDWARD KALISH, Publisher
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 126. Mon. Oct. 29th 1917.

Usodepoln položaj v Rusiji.

"Slovenski Jug" glasilo Jugoslovancev v Rusiji, prinaša v svoji številki z dne 18. julija pregled političnih dogodkov v Rusiji. Od tedaj, ko je bil ta članek pisan, so pretekli že štiri meseci, toda v Rusiji je še danes položaj skoro isti. "Slovenski Jug" piše:

"Ako pazno premediramo položaj v Rusiji od začetka revolucije pa do danes, bomo takoj pripoznali, da je prišlo razpoložljivosti v Rusiji od neke napetosti. Politično obnebe je kakor naravno podnebeje pred viharjem. Prvi entuziazem je minil, Rodzianko, Miljukov, Gučkov so že zdavnej pozabljeni. Kerenski ima maso odkritih sovražnikov, itd. Delavska organizacija, ki je porazila meščanske kandidature, se je začela cepiti, in med resničnimi državljanskimi elementi se je jasno označila — Cereteli, Plehanov — in med elementi anarhije, razdora in nepatriotizma — Lenine in drugi. Okoli Lenina so se zbrali elementi, ki so popolnoma germanofilski in elementi, ki so pristaši absolutnega režima, in ti ljudje si sedaj prizadevajo, da vzbudijo v masah nevoljo, punt, ki bi povzročil pravo državljansko vojno. Mnogo Leninovih pristašev je odkritih sovražnikov Rusije in ruskega naroda, in nad ruskim narodom se želijo maščevati za vsa nekdanja preganjanja. V svojem cinizmu se poslužujejo metod, katerih so se naučili od Nemcev, s katerimi so v ozki zvezi. Drugi del Leninizma pa teži za nekdanim carstvom. In tako so se našli v enem taboru oni, ki imajo za cilj uničenje sadoz revolucije brez ozira na motive, ki jih vodijo. Upornost, s katero vodijo svojo akcijo in agitacijo je popolnoma enaka žilavosti nemškega prizadevanja.

"Uničiti vse," to je glavni motiv ruskih radikalnih socialstov. Uničiti fronto, uničiti domovino, olajšati položaj Nemcem, in če ne bo šlo drugače, pa se poskušajo z državljansko vojno. Uspeh Leninovcev, četudi ni popoln, pa se lahko opazuje pri vsakem koraku. Ta uspeh se lahko pojasnjuje s tem, da so v Rusiji elementi, ki sovražijo ruski narod in očuševljejo se za Nemce, kajti med ruskim narodom so ljudje, ki so umorili v sebi najboljše in zahtevajo mir za vsako ceno. Oni Rusi, ki danes kričijo proti svojemu zaveznikom, osobito Angležem, "brez aneksije in odškodnine", ne kričijo raditega ker razumevajo vso ničevnost tega gesla, ampak enostavno iz vzroka, ker so preveliki strahopetci, da bi se borili. Brez aneksije in odškodnine pomeni, ne napadaj me, in tudi jaz ne bom tebe. Toda kjerkoli ima Lenina masa neoborožene ljudi pred seboj, tam zahteva ta soproga kontribucijo, kakor n. pr. v Caricinu. In kakor nam je težko povedati to dejstvo, pa moramo z njim na dan radi objektivne kritike. In potrebno je, da konstatiramo, če en fakt, in ta je, da se nahaja v ruskem narodu mnogo anarhističnega instinkta. Kdor je gledal v Petrogradu "pogreb zrtve revolucije" ali pa v Odgi parado prvega maja, ta je sodil red, ki je pri tem gledal kot na globoko smiseln in družabno disciplino. No,

pa ni bilo tako, ampak carska disciplina je tedaj vladala pri teh ljudeh. To trdimo raditega, ker opažamo sedaj, kako anarhistične mase rusijo državno imetje, železnice, avtomobile, vojne predmete, itd. Nobene družabne discipline ni več pri Rusih.

"Smisel za zdrave interese se v masah naroda še ni dovolj razvil, in za to imamo klasično primeru v nekem pogovoru z ruskim generalom Brusilovim. Brusilov je pripovedoval, kako je masa ruskih vojakov na fronti burno pritrjevala Kerenskimu, ki je vojake pozival na boj, toda takoj potem je ista masa pritrjevala Leninu, ki je govoril za Kerenskim ravno v nasprotnem smislu, in ko se je oglašil tretji govornik in ko je očital vojakom, kako morejo biti tako nespametni, da ploskajo Kerenskimu in Leninu, dasi je vsak govoril radikalno drugače, tedaj so vojniki tudi temu navdušeni ploskali. Toda ko je Brusilov vojakom zapovedal, naj naskočijo Nemce, ni imel uspeha, ker so se vojniki — ball. (Leninovi pristaši agitirajo pri masi, da ruski proletarijat zahteva od francoskega, belgijskega in angleškega proletarijata, da prisilijo na svojo vlado, da se pokore zahtevam ruske revolucije, in trdijo, da je nemški proletarijat istega mnenja kot ruski. Ruski agitatorji pa pozabljajo pri tem, da se francoska in angleška vlada oslanja edino na proletarijat, in da je baš ta proletarijat, ki želi vojne do skrajnosti, dočim je v Nemčiji proletarijat popolnoma brez vsake moči. Francozi se lahko pridružijo Rusom in izvedejo njih zahteve, toda Nemci tega ne morejo, kajti vladajoči faktorji niti slišati nečejo o ruskih predlogih. Zato se ne more v eni in isti sapi govoriti o nemškem in francoskem proletarijatu, če upoštevamo dejstvo, da je ogromna večina nemškega proletarijata najbolj trdna zaslomba nemškega vladarja, če pomislimo na dejstvo, da je večina nemškega proletarijata prožeta z osvojevalnimi težnjami.

"Leninovi delujejo nevrjetno vztrajno in predrzno, in ne prepuščajo niti najmanjše prilike drugim. Protiagitacije ruskih patrijotov daleko zastajajo za agitacijami Leninovcev. Ruska inteligencija je prepustila prostor Leninovcem, in nad vse težavno je danes prepoditi jih iz onega mesta. No kritika pa ni sredstvo, s katero bi se dalo lečiti ruske rane. Inteligenca mora iti z vsemi močmi na delo, da razbije protirusko, leninsko agitacijo. Potrebno je, da gre menarod in ga poduči naj se ne vdaja političnim morilcem. Inteligenca in patrijotični proletarijat jasno vidijo, da se gre za tem, da se uniči in kompromitira ruski narod pred vsem človeštvom, da se uniči in osramoti narodno poštenje. Toda poštenje je treba narodu vselej ohraniti, kot fundament bodočega razvoja. Narod ima svoje obveznosti kot posamezen človek, katere mora splošni za vsako ceno. Zapustiti zavezniške znači osramotiti ruski narod, osramotiti vse Slovence. Zapustiti zavezniške znači koristiti Nemcem, in dolžnost ruskih patrijotov je, rešiti narod take sramote.

"Ta naša izvajanja se bodo mogoče tolačila, kot klic mlajšega brata, ki vidi, da ga starejši brat peha v nesrečo. Propast Rusije — je propast vsega slovanstva, žig udarjen na čelo Rusije, katerega bi za eno nosili vsi Slovani.

"Mi smo pripravljene, da pomagamo patrijotični inteligenciji in proletarijatu pri uveljavljanju njih grandioznega poziva — konsolidacija ruskih razmer. Vsakdo izmed nas je pripravljen, da se bori kjerkoli za rešitev Rusije in za zmago zaveznikov, v globokem pričanju, da spolnujemo svojo dolžnost, da se reši čast vsega slovanstva, svoboda vsega človečanstva.

"Ruska inteligencija in častiti voditelji proletarijata vzemajo mesto očeta v družini, ki ima pravico posvariti deteta, ki se nahaja v zmotnjavi. Kajti dete dostikrat kaj stori, kar misli, da mu je v korist, a v resnici mu je v škodo, in dolžnost očeta je, da pazi na otroka.

"Položaj v Rusiji je prišel danes do skrajne napetosti, do krize. Rusijo čaka ali strašen vihar ali sijajni dnevi toplega solnca mlade svobode. Kako se bodejo razmere spreminjale, ali pride vihar ali solnce, je odvisno od hitrega in predrznega dela od strani voditeljev proletarijata in ruske inteligencije. Poslužiti se morajo drznosti zajedno z nežno očetovsko ljubeznijo, da o zdravi ljubljani otrok — ruska svoboda, ki je sedaj v strašnih bolečinah."

Punt v avstrijski mornarici.

Pred dobrim tednom je došla kratka novica iz Avstrije, reko švicarske meje, da so namreč avstrijski mornarji na vojnih ladjah v Pulju uprili la so pobili in ranili nekaj častnikov in sicer raditega, ker so častniki skrajno surovo postopali z mornarji in radi slabe nezakostne hrane.

Ista brzovjaka je poročala, da je prišlo do krvavih spopadov med avstrijskimi mornarji in med mornarji nemških podmornic v Pulju radi predrznega in bahatega obnašanja Nemcev. In ti nemiri so bili tako velikega pomena, da je bila avstrijska pomorska oblast prisiljena pregnati nemške podmornice iz Pulja in jim podeliti drugo bazo za njih delovanje.

Torej fakt je, da imamo punt v avstrijski mornarici. Vprašanje je sedaj kdo se punta in proti komu se puntajo? V avstrijski mornarici je 90% Slovencev in Hrvatov, torej se puntajo naši bratje Hrvati in naši krvni rojaki Slovenci, avstrijski Jugoslovanci in Dalmacije, Primorja in Istre. Proti komu se puntajo? Proti svojim predpostavljanim častnikom, Nemcem in Mažarom, kajti Slovenci in Hrvati kot "inferiorna pasma" se ne morejo nikdar dvigniti do oficirskih mest. Punt v avstrijski mornarici kaže, da je sila izkoriščanja prikupela na vrhunec, in da se najbolj nedolžno, potrpežljivo jagne punta proti svojim mojstrom, pastirjem, izkoriščevalcem. Če se začne puntati slovenski in hrvatski narod, ki sta dva najbolj potrpežljiva, dva najbolj ponižana naroda na svetu, kaj bo šele z drugimi narodi, ki prebivajo v mizerni Avstriji! Punt pomenja, da so naši sicer bistri Jugoslovanci v Avstriji prišli do razuma, to pomeni da se ne puntajo samo, ker imajo dovolj vojne in prazne želodce, ampak tudi za — človeške pravice!

Vsa znamenja kažejo, da je naš narod spregledal, kajti ne samo med mornarico, ampak tudi iz Ljubljane se poroča, da se tam upri slovenski narod in se punta proti avstro-nemški vladi. Narod je spregledal in se je začel vpraševati, kamga vodijo ti mažarski in nemški častniki, ki se borijo za tiranstvo sveta v porubo vsem slovenskim narodom, za povišanje prestolov Hohenzollernecev in Habsburgovcev. Kaj si more misliti avstrijski mornar v avstrijski službi? Na Jadranu se je rodil, stoletja je brodiral po morju, videl je neizmerno krasoto morja, domače zemlje, služil in delal je, a pri tem je ostal še vedno suženj na galejah. In pri tem se mu je urival tuji jezik, nemška komanda ga tira v vojno proti bratu, in dočim mu že na otroci prosjačijo doma od vrat do vrat, se utrja tudi njemu hrana, življenje, svoboda. Kateri živ človek se ne bi puntal proti takemu življenju, tako črni zlorabi človeškega življenja? Toda to je le sedanjost. Človek, ki zna misliti in delati načrte, gleda v bodočnost in razmišljuje svojo in svojega naroda usodo za bodočnost. Ne gre se samo za žrtve današnje generacije, ne gre se samo za uničenje žilavega in sicer trdnega življenja našega rodu, ampak deluje se za nekaj višjega, gre se za usodo cele slovenske, jugoslovanske zemlje, za usodo naših krajev, naših morjev, gre se za vprašanje, kdo bo gospodar Trsta, Istre, Dalmacije in drugih jugoslovanskih krajev. Kdo bo v prihodnje gospodaril tem krajem, kdo bo prihodnji tiran, ki bo izkoriščal naš narod? Ali bo narod pameten, previden dovolj, da se bo uprl in postavil samega sebe za vladarja svojim krajem, svojim posestvom? To je jedro, to je ključ, ki odpira puntarskim jugoslovanskim mornarjem v avstrijski mornarici pot do srečne bodočnosti. Jugoslovanski mornar v av-

strijski službi se mora proti svoji volji boriti za avstro-mažarski despotizem. Par sto kilometrov od Pulja se prebiva jugoslovanska kri ob Soči in na Krasu, da se obrani drugega sovražnika, ki steza svoje grešne roke po slovenski zemlji, a avstrijska vlada v istem času odpira jugoslovanska pristanišča, da daje zavetje največjim modernim roparjem in krivnikom, nemškim podmornicam, ki pomagajo korasti in moriti tudi našo zemljo, moriti naše otroke in rojake. Nemški mornarji na jugoslovanskih tleh se obnašajo bahato in prezirljivo kakor bi se nahajali doma, in ni čuda, da je avstrijskim — jugoslovanskim mornarjem zavrela kri, da so napadli nemške mornarje in jih prisilili, da se umaknejo iz jugoslovanske zemlje. Nemci mislijo, da se nahajajo v Kamerunu pri Bušmanih, kjer lahko pobijajo nezavedne zamorce, in mislijo da jim je isto dopuščeno v jugoslovanskih krajih.

Ali ni pravi čudež, da se že zdavnej ni spuntala vsa slovenska in hrvarska posadka na avstrijskih bojnih ladjah? In to niso samo posamezni vzgledi. Pred nekaj dnevi nam je bilo poročano, da je ves 19. avstrijski pehotni regiment, obstoječ iz Bošnjakov, se spuntal in korakal proti rumunski meji, da se poda Rumuncem. Slovenski fantje ne prestopajo pisarjvo iz Rusije, da so se radovoljno podali Rusom, samo da ni bilo treba Avstriji in kajzerju služiti. Ali ni to začetek popolnega propada avstro — mažarskega nemškega stolpa, ki je nepre-

Nadaljevanje iz druge strani.

CILJ

prizadevanj, najti najboljšo trgovino za moško opravo, dosežejo vedno le oni gospodje, ki kupijo svoje potrebščine pri solidni trgovini

BELAJ & MOCNIK,
trgovca z vso moško opravo in krojaštvo.

6205 ST. CLAIR AVE.

Zimske flanelaste srajce od \$1 naprej do \$2.50
Nedeljske srajce najboljše kakovosti od \$1.00 naprej do \$2.50

Velika zaloga zimskih in športnih rokavic, kravati, muflers in jopičev "Sweaters".

Dajemo opeke S. N. D. do sedaj smo jih razpečali za \$132.00. Se priporočamo za obilen poset naše trgovine.

HIŠE in LOTI

..... V EUCLIDU

Nove tovarne, novo mesto se gradi v Euclidu. Slovenci, kupite lote sedaj, vaš denar se potroji v kratkem.

DANIEL GARAPIČ,

REAL ESTATE

BLISS ROAD, EUCLID, O.

TEL. WOOD 719 W

Zdravniški recept — naša zdravila.

Za bolezen dobite zdravniški predpis, ki mora koristiti. Našim zdravilom lahko popolnoma zaupate, da vam koristijo. Če prinesete zdravniški recept k nam, mi garantiramo da dobite prava zdravila.

SLOVENSKA LekarNA
Fred H. Braunlich,
1353 EAST 55th ST. VOGAL ST. CLAIR AVENUE

Tel. Main 2063
Cuy. Central 1690

John L. Mihelich

SLOVENSKI ODVETNIK
(ATTORNEY AT LAW)

302-04 Engineers Bldg.
5514 St. Clair Ave.

Zdravilo zoper kašelj.

Kadar potrebujete zdravilo zoper kašelj, tedaj potrebujete dobrega. Nikoli se nabašite zmotili, če zahtevate dobro preiskušeno in učinkovito zdravilo, znano kot

Severa's Balsam for Lungs

(Severa's Balsam za pljuke). Ne rečite samo: "Zelim nekaj za moj kašelj." Navadno se zahtevati zdravilo po njegovem polnem imenu, da se izognete nadomestitvam. Zdravilo 37 let je Severa's Balsam za pljuke uspešno zdravilo kašelj in prehlade in tako boleznim, katerih prvi pojavi so kašelj, kot na pr. kašelj pri influenci, vnetju sapnika, olovatnem kašlju, hripavosti in vnetju grla. Isti je izvrsten za odrasle in otroke.
Cena 25 in 50 centov. — V lekarnah vsespod.

Severa's Cold and Grip Tablets
(Severa's Tablete zoper prehlade in hripavo) so zdravilo, da preprečijo prehlad v najhujšem času.

Severov družinski zdravilo se napredni v lekarnah vsespod. Zdravilo "Severa's" je hrvatsko zdravilo, ki ga je domači lekarni, naročilo jih pripravilo od

W. F. SEVERA CO.,
Cedar Rapids, Iowa

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.

NIZKE CENE.

Moške obleke\$1.00
Moške suknje\$1.00
Jopiči50c
Ženske kile50c
Ženske dolge suknje\$1.00
Ženske obleke\$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.

Cent. 739-W 1574 E. 55th ST. East 2024
A. J. DAMM, poslovođa.

TEL. PRINCETON 1835-4

FRANK ČERNE

SLOVENSKA TRGOVINA

S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO.

6033 St. Clair Ave.

Kadar želite kupiti dobro uro in drugo slatnino, Columbia grafofone, plošče v vseh jezikih, posebno importirane slovenske plošče iz stare domovine ter vse v to stroko spadajoče predmete, obrnite se zaupno na svojega rojaka. Prodajam tudi na mesečna odplačilo. Točno popraviljanje ur, slatin in grafofonov. Vsako blago je jamčeno.

POZOR! SELITEV

Podpisani naznanjam cenjenim gospodinjim in vsemu občinstvu sploh, da se v kratkem preselim iz sedajšnjih prostorov na 6030 St. Clair Ave. v nove prostore

...NA...

6105 St. Clair Av.

kjer je bila prej John Gornikova trgovina. Priporočam se cenjenemu občinstvu za isto podporo in naklonjenost, kakor ste mi jo dosedaj skazali, in ker bodejo novi prostori obširnejši, bodem gotovo lahko vsem bolj točno in pošteno postregel.

Priporočam se vsem starim odjemalcem in uljudno vabim nove, ki bodejo gotovo vedno zadovoljni s postrežbo.

John Centa,
Stari naslov: 6030 St. Clair Ave.

Novi naslov: **6105 St. Clair-Av.**

Na Devinski Skali.

Zgodovinski Roman.

SPISAL F. REMEC

"Najina posestva v Čedadu, ki so zastavljena čedadskim mestjanom, izročila mestjanom v upravo toliko časa, da kler jim ne povrne šeststotice srebrnikov, in zavezujeva se tudi, jim poplačati vse, kar za jim vzela" — je zdaj čital Ottobone s tišjim glasom, kakor da želi, naj ga grof Majnhard niti ne razume. Katarina se je nagnila k Majnhardu in mu z ljubkim usmevom nekaj pripovedovala na uho. Majnhard je pač nekaj razumel, a ni prišel do tega, da bi zahteval, naj mu Ottobone ta odstavek pogodbe še enkrat prebere. Ravno ko je hotel izreči to željo, se je Katarina vnovič nagnila k njemu, tako blizu, da so se njeni lasje dotikali njegovega čela in igraje se z zlato verižico, kojoj je imel Majnhard ob pasu, je tiho rekla:

"Kako naj verjamem, da me ljubite, ko imate za soprogo najlepšo damo cele Furlanije in Goriške in ki jo tako ljubite, da ste šli radi nje v boj s strašnim vitezem Pordenonskim."

Majnhardu so te besede razglele kri.

"Nadaljujte, Ottobone, nadaljujte," je zaklical mestropno. "Jaz sem z vsem zadovoljen."

In v tem, ko je Ottobone nadaljeval čitanje pogodbe, je grof Majnhard prijel Katarino za obe roki in ji začel iznova govoriti o svoji ljubezni.

Ottobone je čital s pritajenim glasom nadaljne točke pogodbe, med tem, ko je grof Majnhard šepetal Katarini:

"Verujte mi, lepa Katarina, jaz sem pončil svojo soprogo zgolj zato, da sem pomnožil in razširil oblast goriških vladarjev; verujte mi pa tudi, da bi rad dal vso svojo oblast in vse svoje imetje, če bi me vi le eno samo uro ljubili."

"Dalje se jaz, grof Majnhard zavežem, da izpustim na svobodo vse čedadске meščane, kar jih imam v svoji oblasti in ravno tako vse ujetje njihove služabnike ter izročam kot jamstvo svoji dve graščini Mali in Veliki dol oglejskemu patrijarhu, ki mi jih povrne, kadar mu potrdi čedadski meščani, da sem izpolnil to pogodbo."

Tako je čital Ottobone, a grof Majnhard ni slišal nobene besede. Ljubezensko hrepenenje ga je bilo tako prevzelo, da je videl in slišal samo Katarino in njegovo srce, je utripalo blaženstva, ko mu je Katarina stisnila roko in mu rekla na uho: "Ah, kako rada bi verjela vašim ljubavnim besedam..."

"Verujte mi."

"Ko bi mi mogli le količkaj dokazati, da me ljubite, grof Majnhard, da me resnično ljubite..."

"Povejte, kako naj vam dokazem svojo ljubezen; Katarina govorite, vse storim kar hočete."

Med tem je Ottobone skoro mrmraje čital v pogodbi:

"Končno dovoljujem, da podedo čedadski meščani moju utrdbo s stolpom vred v Čedadu."

Juri se je zganil, ko je slišal to točko. Zdelo se mu je nemogoče, da bi grof Majnhard to podpisal, saj je bil za tako dovoljenje odgovoren vsemu plemstvu furlanskega vojvodstva. Toda grof Majnhard je bil tako zamaknjen v Katarino, ki je bila svojo roko položila na njegovo ramo in se igrala z njegovimi plavimi kodri, da se je šele zganil, ko mu je predložil Ottobone pogodbo in mu ponudil pero, da naj jo podpiše.

"Tudi druga priča je že tu," je dostavil Ottobone. "Ali čujete konja pre diho? Gotovo je to Daniel Dornberški; po-

znam ga po glasu."

Nekaj trenutkov pozneje je vstopil Daniel Dornberški, ki je kot priča podpisal pogodbo, nakar je Katarina hitro zasukala pogovor na druge stvari, med tem ko je odnesel Ottobone pergamentno listino.

Katarina je ostala še nekaj časa pri svojih gostih, potem jih je odločila in se umaknila iz obednice. Komaj so se vrata zaprla za njo, je grof Majnhard ognil veliki plašč, ki ga je bil pustil Ottobone v sobi, in je rekel Danijelu Dornberškemu:

"Pomagaj mi, da se vtihotapim na vrt. Pojdi v hlev in odpelji še mojega konja, jaz pa ostanem tu. Če te kdo kaj vpraša, reci, da sem odšel."

Juri, ki je stal še vedno za zagrinjalom, se je zadovoljno zasmejal, ko je ujel te besede, ki so mu razodele ves načrt grofa Majnharda. Pustil je oditi goriškega grofa in njegovega tovariša in šele po njih odhodu vstopil v sosedno sobo, kjer je nanj čakala Katarina.

"Ali vse, dekletce moje, da grof Majnhard ni odšel, marveč da se je skril na vrhu?"

Katarina se je tako prestrašila, da se je začela tresti po vsem životu.

"Katarina," je rekel Juri, ko sta sedela za mizo, "ti si neizkušen in zaupljiv otrok in ne veš, kako nevredno vlogo si igrala danes zvečer. Kar se je danes sklepalo, to je naperjeno tudi proti meni in zato te vprašam resno in slovesno: Ali hočeš postati moja zaveznica. Katarina, ali mi hočeš stati na strani proti mojim sovražnikom?"

"Rada, Juri," je rekla Katarina in se zaupno stisnila k svojem ljubimcu. "A kako naj ti pomagam? Kaj naj storim?"

"Slišaj me im stori, kar ti bom rekel. Ali čuješ? Nekdo siplje pesek na tvoje okno. To je grof Majnhard."

Juri je hitro upihnil luč in je potem rekel Katarini, naj odpre okno.

"Kdo je?" je vprašala Katarina, dasi je vzlic temnemu plašču, v katerega je bil zavit grof, prav dobro vedela, kdo da stoji pod njenim oknom.

"Katarina, krasotica vseh krasotic, kaj me ne poznaš?" je vzdihoval grof Majnhard. "Pridi dol na vrt, kraljica mojega srca, da čujem tvoj glas in zopet občudujem tvojo lepoto."

"Ne morem," je odgovorila Katarina, "pri meni leži moja dojlka in ta je zaklenila vrata ter ima ključ pri sebi."

"Pridem jaz k tebi," je tiho zaklical Majnhard. "Ne bo naju čula..."

Juri je rahlo zakašljal in Katarina je hitro rekla Majnhardu:

"Ali čujete — dojlka se je prebudila! Zdej ne morete v sobo."

"Kdaj, moja ljuba Katarina pa naj pridem; kar tako me vendar ne boš odslovila."

"Pridite jutri ponoči. Jutri pripravim vse, da pojdem lahko iz hiše. Vse drugo vam pove moj zvesti sluga Ivan, ki ga pošljem zdej doli, da vam odpre vrata iz vrta."

Vse te odgovore je Katarini narekoval Juri, ki je potem, ko je Katarina zaprla okno, se hitro preoblekel kot sluga in šel na vrt. Majnhard ga v temi ni spoznal.

"Kaj mi sporoča gospodična Katarina?" je vprašal Majnhard, ko je stal z Jurjem pri vratih.

"Gospodična pride ponoči v vaš grad, a le s pogojem, da je ne bo nihče videl, ko pride in nihče, ko odide. Ali mi daste častno besedo, da odstranite vse straže."

"Dam jo."

"Potem je vse v redu."

Majnhard je domnevanemu slugi stisnil nekaj srebrnikov v roke in je odšel.

Ko se je vrnil Juri pod Katarinino okno, mu je zaklical:

"Zdej pojdi tudi ti, moj lepi Juri; jaz te ljubim in misleč na te bom zaspala. Lahko noč!"

Juri tega ni pričakoval, a vdal se je brez ugovora. Zajahal se je svojo Vihro in kmalu dospel do samotne, pred mestom ležeče koče, kjer ga je na pragu pričakoval Hasan.

VIII.

Juri je ležal na slami v edini sobi tega pribežališča, in šele tu je imel Hasan priliko, da mu je razodel svojo skrivnost.

"Ko sva zapustila Devin, tedaj sem vedel, da je patrijarhov zastopnik Rajmondo nekaj ur poprej skrivaj odpotoval in seboj popeljal sužnjo Zulejko. Spremljali so ga nekateri Furlani, ki so bili že dlje časa v njegovi službi. Nisem poskušal mu s silo iztrgati Zulejke iz rok, ker on in njegovi Furlani so bili dobro oboroženi, jaz pa sem bil sam in brez orožja. Bal sem se tudi da bi me spoznali in da bi me to veljalo življenje. Pred njegovim odhodom se nisem mogel približati Zulejki in je nisem mogel posvariti. A čim sem se od tebe ločil, sem Rajmonda in njegove spremljevalce hitro došel in jim od tedaj sem prenehal slediti. Jezdil sem zdej pred njimi, zdej za njimi, enkrat na desni od njih, drugič na levi. Moj zrebrec rezgeta, kadar mu to ukažem, in vsled tega je postala nemirna kobila, na kateri je jahala Zulejka ter spravila vso Rajmondovo družbo v nered. Kobila je začela bežati — tedaj pa sem vzpodbodel svojega zrebca in ga zapodil za njo. Zrebec je rezgetal in kobilo podil pred sabo, da je Rajmondo s svojo družbo zaostal daleč za nama. Kobila je zavila na stran čez travnike in njive in se je šele ustavila, ko je bila popolnoma upehana. Tedaj šele sem se približal Zulejki in tedaj šele me je spoznala. Skrivala sva se v koruznem polju, in ko je nastala noč, sva jezdila proti Čedadu, ker sem upal, da vas tu dobim. Rezgetanje mojega zrebca se je razlegalo daleč naokoli, in ko se miselno prišel mimo kraja, kjer ste bili napadeni, je pritekla k meni vaša Vihra. Slučaj je nanesel, da me je našla. Ugnal sem takoj, da se vam je zgodila nesreča in hotel sem za vami. Vihra mi je kazala pot, sicer so se pa poznali tudi sledovi razbojnikovih konj. Koder sem naletel na ljudi, sem jim povedal, da je devinski vladar v nevarnosti, in radi so šli z menoj kmetje do velikih vrat graščine Gluhovrhpolje."

"Rajmonda nisi srečal?"

"Ne! Čujem, da je prišel že sinoči v Čedad."

"Če je v Čedadu, potem bo kmalu tu. Poznam ga in vem, da ne bo miroval, dokler te ne najde. Kaj naj storim, če pride Rajmondo in zahteva svojo sužnjo in tvojo smrt?"

Hasan ni vedel, kaj bi storil in kaj bi odgovoril.

"Samo ena pot nama je odprta," je rekel Juri. "Tu imaš nekaj denarja; preskrbi hitro ti plašče in potem odjedimo takoj od tod."

Hasan je hitro izvršil povelje svojega gospodarja in za malo časa so bili Juri, Hasan in Zulejka iz mestnega območja. Jezdili so naravnost proti malemu samostanu, s katerim je bilo združeno zavetišče za potnike in begune. Juri je potrkal na vrata in ker je vztrajno in močno trkal, je napol-

sled vendar dosegel, da so se vrata odprla in se je na pragu prikazal bradat menih.

"Prihajam v vaš samostan prosit zavetja zase in za svoje spremljevalce," je rekel Juri. "Hila je polna," je dejal menih. "Spravite se torej in iščite drugod zavetja."

Juri je naglo stopil med vrata, tako, da jih menih ni mogel zapreti. Na noben način ni hotel prenočiti na polju.

V tem hipu je prišel na hodnik drug menih in je nevoljno vprašal, zakaj vratar se ni pustil tujeve v samostan.

"Hotel sem se prepričati, če niso tuje nevarni potepuhi," je dejal vratar.

"To tebi nič mar; koder potrkna na ta vrata, temu se odpro in prost mu je vstop, da je le kristjan."

"Jaz sem kristjan," je odgovoril Juri.

"In kaj sta tvoja spremljevalca? Sta li pravoverna kristjana in ne morda krivoverca, kakoršnih je pri nas polno?" je vprašal menih resno, kakor bi nekaj sumil.

Juri ni takoj odgovoril, kajti vedel je, da sta Hasan in Zulejka Mohamedove vere. Ali onahoval je le trenutek, potem je odločno rekel:

"Prisegam na sveti križ, da moja spremljevalca nista krivoverca, kakor jih je tod vse polno."

"Potem vstopite," je odločil menih in napravil prostor pri vratih.

Na hodniku je brlela treska, zataktnjena v zid, in pri rdečkastem svitu te luči je spoznal Juri, da stoji pred njim menih Dominik. Ta se ni zmednil za Jurja, nego je motril Hasana, a čim je spoznal, da v dolgi plašč zaviti mož ni Galengano, se je mirno obrnil in odšel.

"Ali je ta menih sedaj predstojnik vašega samostana?" je vprašal Juri vratarja in mu stisnil v roko še nekaj denarja. "Ali je član vašega reda ali kdo je?"

"Sam Bog vedi, kdo da je," je rekel menih. "Jaz vem le to, da se mu globoko klanjajo tudi bratje. Iz našega samostana ni."

Menih je odprl na koncu hodnika ležečo celico in naznanil Jurju, da je to edino prenočišče, ki mu ga more ponuditi.

"Zal mi je, plemeniti gospod," je dejal menih, "da vam ne morem postreči, ali nočoj je prišla sem devinska vladarica z znatnim spremstvom in zato se morate zadovoljiti s to sobo."

Dalje prihajajo.

Nemci za Liberty bonde.

Washington, 21. okt. Ameriški zrakoplovci so včeraj na francoski fronti metali na tisače lepakov, na katerih se nahajajo oglasi za ameriško Liberty posojilo, v nemške strelne järke. Namen je, da se prepriča Nemec, kako se v Ameriki deluje za poraz Nemčije.

DRUŠTVENI OGLASI.

Slov. pevsko dr. "Soča".

Ima pevske vaje 2 krat na teden, vsak tork in četrtek, pod vodstvom g. P. Simčiča, v cerkvenih prostorih. Mesečne seje se vsrijo vsak prvi ponedeljek v mesecu. Uradniki so: Predsednik Louis Mrmolja, 689 E. 160th St. podpredsednik A. Vidmar, 724 E. 162nd St. tajnik John Markich, 669 E. 159th St. blagajnik A. Vidmar, 689 E. 160th St. zapisnikar John Matjašič. Nadzorni odbor: Anton Drašček in Jos. Kaušek. Pevovodja P. Simčič. (Oct. 18.)

Kranjsko žensko podporno dr. Srca Marije(staro).

Preds. Ivana Pelan, 1133 Norwood Rd. podp. Marija Grdina, 6025 St. Clair ave. tajnica Fannie Trbežnik, 1177 Norwood Rd. rač. taj. Mary-Brice, 6026 St. Clair ave. blag. Katarina Perme, 1133 Norwood Rd. Seje se vrše vsak drugi četrtek ob pol 8. uri zvečer.

Dr. Vrh Planin.

Preds. F. Ordadolnik, 440 E. 158th St. tajnik B. Petrič, 395 E. 105th St. blagajnik John

Rozman, 15806 Calcutta ave. Društvo ima svoje redne seje prvo nedeljo v mesecu na 15820 Calcutta ave.

S. K. K. P. društvo sv. Jožefa. Preds. Fr. Koren, 1581 E. 41st St. podpreds. Ant. Jančar, prvi tajnik Fr. Košmerlj, 455 E. 152nd St. Collinwood, drugi tajnik Jos. Stampfel, 6129 St. Clair ave. blagajnik John Germ, 1089 E. 64th St. zastopnik za West Side Geo. Kofalt, 2038 W. 105th St. zastopnik za Newburg Ig. Urbančič, 2940 E. 82nd St. Seje se vrše vsako 4. nedeljo v mesecu ob 2. pop. v Grdinovi dvorani. Člani se sprejemajo od 16 — 45 leta. Za sprejem novih članov je dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave.

K. K. P. dr. sv. Srca Jezusovega

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo ob 2. uri popoldne v Knausovi dvorani. Sprejemajo se člani od 16 do 45 leta. Društveni uradniki so: John Levstik, 1121 E. 66th St. predsednik F. Zupančič, 1364 E. 36th St. prvi tajnik John Žnidaršič, 1233 E. 60th St. drugi tajnik Fr. Oos, 1031 E. 61st St., blagajnik. Dr. zdravnik dr. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Dr. Slovenski Sokol.

Ustanovljeno 3. junija, 1897 Starosto: Ivan Pollak, 6410 St. Clair ave, tajnik Fr. Hudovernik, 1052 E. 62nd St. blagajnik: John Pekol, 6011 Bonna ave. zdravnik Fr. J. Kern, 6202 St. Clair ave. Društvo ima svoje mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj v Schwalbovi dvorani na 6131 St. Clair ave.

Dr. Slovenija.

Preds. Fr. Špelko, 3504 St. Clair ave. tajnik Fr. Russ, 6104 St. Clair ave. John Germ, blagajnik, 1089 E. 64th St. Bolniški odbor: Fr. Černe, 6033 St. Clair ave. Miha Luknar, 5801 Prosser ave. Ant. Pekolj, 1153 E. 60th St. zdravnik za sprejem novih članov dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu v Bratnovi dvorani.

Dr. Srca Marije (stara). Preds. Ivana Pelan, podpredsednica Mary Ordina, tajnica Fannie Trbežnik, 1177 Norwood Rd. računsko tajnica Mary Brice, blagajničarka Katarina Perme, zdravnik dr. Seliškar. Seje se vrše vsak drugi četrtek v mesecu v John Grdinovi dvorani.

DR. ŽUŽEMBERK.

zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri popoldne v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave. Preds. Roman Maver, 4220 Superior ave. tajnik John Roje, 1392 E. 47th St. blagajnik Fr. Pucelj, 5103 Luther ave. zdravnik dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. (dec. 31st, '17)

DRUŠTVO CARNIOLA.

št. 493. L. O. T. M. M. preds. Fr. Babnik, 1382 E. 43rd St. tajnica. Jul. Brezovar, 1173 E. 60th St. finančna tajnica Fany Hočvar, 994 E. 67th St. blag. Fany Oblak, 1235 E. 60th St. Zboruje vsaki prvi in tretji tork v mesecu ob 8. uri zvečer v J. Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave. (Sept. '17)

Slovensko dramatično in pevsko društvo "NAŠ DOM", Collinwood, O.

Zboruje vsako prvo sredo v mesecu ob 7.30 uri zvečer v Stakičevi dvorani 391 E. 160th St. Pristopnina k društvu 25c in mesečina 25 centov.

Preds. Joe Prevešek; podpredsednik Rudolf Gorjup; blagajnik Lojz Prevešek 14721 Sylvia ave. I. tajnik Gustav M. Kabaj, 446 E. 156th St. II. tajnik Josip F. Durn, 689 E. 160 St. zapisnikar Frank Jurečič; Nadzorni odbor: Frank Sibenik, John Debeljak, Joe Tekavčič; igrovodja Gustav M. Kabaj.

Dr. Z. M. B.

Načelnik Fr. H. Mervar, 1361 E. 55th St. predsednik L. Merhar, 1095 Addison Rd., tajnik Andy Sadar, 1146 E. 61 St. blagajnik Maht Glavich, 6305 Glass ave. Društvo sprejema mladeniče inmože od 16.

do 30. leta. Društvo zboruje vsako 3. nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 2. uri popoldne.

Slov. Kat. Mlad. Pod. društvo SV. ANTONA PAD.

Predsednik Joseph Globokar, 3571 E. 81st St. podpreds. J. I. tajnik Alojzij Gliba, 3552 East 80th St. II. tajnik. Edward Volcanšek, 3564 E. 82nd St. I. načelnik Alojz Gliba, 3552 E. 80th St. II. načelnik Anton Kožuh, 3611 E. 81st St. hornist Joseph Globokar, 3546 E. 81st St.

Društvena seja se vrši vsako 4. nedelje v mesecu ob 1. uri popoldne v Mike Plutovi dvorani.

Društvo St. Clair Grove, št. 98. W. O. W.

Zboruje vsaki drugi in četrty ponedeljek v mesecu v Birkovi dvorani.

Predsednica Ana Laurich, 1177 E. 58th St. tajnica Mary Jančigar, 1391 E. 51st St. blagajničarka Antonija Škrjanc, 6124 St. Clair ave. podpredsednica Jennie Jerič, 1166 E. 60th St. svetovalka Mary Zakrajšek, 1008 E. 66th St. spremljevalka Frances Rupnik, 1457 E. 61st St. Nadzornice: Frances Lausche, 6121 St. Clair ave. Mary Jančigar, 1011 E. 63rd St. Margaret Novak, 1117 E. 61st St. Dr. zdravnik H. A. Herkner, 928 E. 79th St. (Jan. 1st '18)

Slov. Nar. pevsko in pod. dr. "EDINOST"

Odbor: Leopold Jenko, predsednik, 6124 St. Clair ave. Fr. Fajfar, podpredsednik, 3422 St. Clair ave., Ant. Podpadeč, tajnik 1426 E. 40th St., Ant. Zaviršek, blagajnik, 3332 St. Clair ave., Mary Jadrich, zapisničarka, 1426 E. 40th St. Primož Kogoj, pevovodja, 3904 St. Clair ave. Društvo ima redno mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu popoldne ob 9. uri. Društveni pevski zbor ima svoje redne pevske vaje dvakrat na teden in sicer v torek in četrtek zvečer ob 8. uri v Grdinovi dvorani.

V teh dneh draginje.

naj se vsak čuva nevarnih bolezni, ki pomeni propad družinskega preračuna. Po polna resnica je v pregovoru, da kdor je najprej posvarjen, je najprej oborožen". Zaprtje, glavobol, zguba apetita, splošna slabost, vsi taki simptomi naj vas napeljejo, da hitro iščete zanesljivo zdravilo, da si prihranite bodoče nepravilke.

Trinerjevo ameriško grenko vino

je zdravilo, katero potrebujete v vseh takih slučajih. Sčisti prebavljalne organe, odstrani nabrane nečistoče, kjer se redijo bacili, pomaga prebavi, povrne apetit in urdi kri in želodec, da se lahko bori proti napadom škodljivih bakterij. V zgodnji omenjenih slučajih in pri nervoznosti, neredih v želodcu, pri spremembi življenja ali za premožanje, je to zdravilo priznано boljše kot vse druge priprave. Je delano le iz grenkih zelišč, korenin in lubja, ki ima zdravilno vrednost, in iz čistega, naravnega, močnega vina. Najbolj natančni želedec z veseljem pozdravi to zdravilo. Cena \$1.00. Po lekarnah.

Trinerjev liniment

pripelje v vaš dom pravo družinsko zdravilo. Je neprecenljive vrednosti za revmatizem in nevralgijo, izvrsten za nesreče, razpokline, napetja, trd vrat, itd. Je osvježljiv za utrujene mišice po trdem delu ali za trudne noge po dolgi hoji. Cena 25 in 50c po lekarnah, po pošti 35 in 60c

Trinerjev pomirjevalec kašlja

je najbolj zanesljivo zdravilo za prehlad in kašelj, hripavost, bronhitis, astma, itd. Cena ista kot liniment.

Trinerjeva zdravila so dobila največjo nagrado na vseh mednarodnih razstavah. Zadnja nagrada: Zlata medalja, San Francisco, 1915, največje darilo Panske razstave, 1916.

Joseph Triner,

KEMIST

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.